

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Współczesna myśl polityczna
	angielskim	Contemporary political thought

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1. Sekcja ¹	Sekcja nauk społecznych
1.2. Dyscyplina ²	Nauki o polityce i administracji
1.3. Forma kształcenia	Stacjonarna
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. Rafał Dudala, prof. UJK
1.6. Kontakt	rafal.dudala@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu ³	Przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie
2.2. Język wykładowy	Język polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć ⁴	wykład
3.2. Liczba godzin ⁵	15 h wykładów
3.3. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną
3.5. Metody dydaktyczne	Wykład problemowy z prezentacją multimedialną, dyskusja kierowana, analiza przypadków, praca z tekstami źródłowymi, prezentacja projektów badawczych
3.6. Wykaz literatury	podstawowa • Kymlicka, W. (2009). <i>Współczesna filozofia polityczna</i>. Wydawnictwo Aletheia. • Freeden, M. (1998). <i>Ideologies and Political Theory: A Conceptual Approach</i>. Oxford University Press. • Rawls, J. (2012). <i>Liberalizm polityczny</i>. Wyd. 2. Wydawnictwo Naukowe PWN. • Habermas, J. (2005). <i>Faktyczność i obowiązywanie. Teoria dyskursu wobec zagadnień prawa i demokratycznego państwa prawnego</i>. Wydawnictwo Naukowe Scholar. • Mouffe, Ch. (2008). <i>Polityczność. Przewodnik Krytyki Politycznej</i>. Wydawnictwo Krytyki Politycznej.

¹ Sekcja nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk o sztuce.

² Historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki medyczne, nauki o zdrowiu, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki biologiczne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, nauki o Ziemi o środowisku, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, sztuki muzyczne.

³ Przedmiot ogólny, przedmiot dziedzinowy w sekcji, przedmiot dyscyplinowy w sekcji, przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie.

⁴ Ćwiczenia, wykład, seminarium.

⁵ Zgodna z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej.

	uzupełniająca	• Nozick, R. (2024). <i>Anarchia, państwo i utopia</i>. Wydawnictwo Aletheia. • Oakeshott, M. (1991). <i>Rationalism in Politics and Other Essays</i>. Wyd. rozszerzone. Liberty Fund. • Pettit, P. (1997). <i>Republicanism: A Theory of Freedom and Government</i>. Oxford University Press. • Fanon, F. (2021). <i>The Wretched of the Earth</i>. Przeł. Richard Philcox. Grove Press. • Fraser, N. (2023). <i>Cannibal Capitalism: How Our System Is Devouring Democracy, Care, and the Planet—and What We Can Do About It</i>. Verso.
--	---------------	---

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć) C1. Pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy dotyczącej głównych nurtów współczesnej myśli politycznej, ich założeń filozoficznych i aksjologicznych oraz historycznych i społecznych uwarunkowań, z uwzględnieniem sporów o wolność, sprawiedliwość, władzę, demokrację i wspólnotę polityczną. C2. Rozwinięcie umiejętności krytycznej analizy i interpretacji tekstów myśli politycznej, obejmującej rekonstrukcję argumentacji, identyfikację założeń normatywnych, porównywanie stanowisk oraz ocenę ich spójności i konsekwencji dla projektowanego porządku społeczno-politycznego. C3. Przygotowanie do samodzielnego wykorzystania dorobku współczesnej myśli politycznej w badaniach naukowych, w szczególności do formułowania oryginalnych problemów badawczych, konstruowania ram pojęciowych oraz uzasadniania wyboru perspektywy teoretycznej. C4. Kształtowanie samodzielności sądu i odpowiedzialności naukowej poprzez rozwijanie zdolności do rzetelnej oceny konkurencyjnych koncepcji politycznych, odróżniania rekonstrukcji poglądów od ich wartościowania oraz prowadzenia argumentacji z poszanowaniem pluralizmu intelektualnego i zasad debaty akademickiej	
4.2. Treści programowe W1. Współczesna myśl polityczna jako przedmiot badań naukowych. Pojęcia myśli politycznej, filozofii polityki, teorii politycznej, ideologii i doktryny politycznej oraz relacje między nimi. Historyczne konteksty kształtowania się współczesnych sporów ideowych. Podejścia badawcze: analiza pojęciowa i normatywna, interpretacja kontekstualna oraz analiza morfologiczna ideologii. Problemy doboru źródeł, rekonstrukcji znaczeń i unikania anachronizmu. W2. Liberalizm i libertarianizm – spory o wolność, sprawiedliwość i granice państwa. Liberalizm egalitarny, liberalizm polityczny i libertarianizm jako odmienne sposoby uzasadniania porządku politycznego. Sprawiedliwość jako bezstronność, pluralizm światopoglądowy i rozum publiczny. Prawa jednostki, własność, redystrybucja oraz koncepcja państwa minimalnego. Porównanie argumentacji Johna Rawlsa i Roberta Nozicka. W3. Konserwatyzm, komunitaryzm i republikanizm – jednostka wobec wspólnoty. Tradycja, autorytet i sceptycyzm wobec racjonalistycznego projektowania ładu politycznego. Komunitarystyczna krytyka indywidualizmu i neutralności państwa. Dobro wspólne, tożsamość i społeczne zakorzenienie jednostki. Republikańska koncepcja wolności jako braku dominacji, obywatelstwo i cnoty obywatelskie. Porównanie odmiennych uzasadnień zobowiązań jednostki wobec wspólnoty. W4. Socjalizm, marksizm i teoria krytyczna – współczesne projekty emancypacji. Wybrane reinterpretacje myśli marksistowskiej oraz przemiany idei socjalistycznych i socjaldemokratycznych. Kategorie wyzysku, alienacji, dominacji i emancypacji. Spory o własność, równość społeczną i demokrację ekonomiczną. Relacje między redystrybucją, uznaniem i reprodukcją społeczną. Współczesna krytyka kapitalizmu i neoliberalizmu.	

W5. Demokracja, pluralizm i polityczność – między konsensusem a konfliktem. Normatywne podstawy demokracji przedstawicielskiej, deliberatywnej i agonistycznej. Sfera publiczna, komunikacja i legitymizacja władzy. Konflikt, antagonizm i hegemonia jako kategorie myślenia o polityce. Porównanie stanowisk Jürgena Habermasa i Chantal Mouffe. Napięcia między suwerennością ludu, reprezentacją, pluralizmem i konstytucyjnymi ograniczeniami władzy.

W6. Równość, różnica i emancypacja – feminizm, multikulturalizm i myśl postkolonialna. Feministyczna krytyka podziału na sferę publiczną i prywatną oraz polityczne znaczenie pracy opiekuńczej. Spory o uznanie, podmiotowość i reprezentację grup marginalizowanych. Prawa jednostkowe i grupowe, różnica kulturowa oraz granice tolerancji. Kolonializm, dekolonizacja i krytyka eurocentryzmu. Porównanie

W7. Współczesna myśl polityczna wobec wyzwań globalnych i ekologicznych. Kosmopolityzm, suwerenność państwa i granice zobowiązań wobec osób spoza wspólnoty politycznej. Globalne nierówności, migracje i sprawiedliwość ponadnarodowa. Ekologizm, krytyka antropocentryzmu oraz odpowiedzialność międzypokoleniowa. Spory o sprawiedliwość klimatyczną i społeczne koszty transformacji. Możliwości wykorzystania omawianych koncepcji do formułowania nowych problemów badawczych.

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
w zakresie WIEDZY:		
W01	zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla dyscypliny nauki o polityce i administracji, w której przygotowuje rozprawę doktorską	SD_W01
W02	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych, w których odbywa się kształcenie, związane z prowadzoną tematyką badawczą lub projektową	SD_W02
W03	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, w tym formułuje ważne, bieżące i nierozwiązane problemy w dziedzinie nauki, w której odbywa kształcenie szczególnie w zakresie dyscypliny nauki o polityce i administracji, w której przygotowuje rozprawę doktorską, w tym w języku obcym	SD_W07
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi zdefiniować cel i przedmiot badań naukowych lub działalności projektowej, formułować hipotezy badawcze w zakresie dyscypliny nauki o polityce i	SD_U01

	administracji, w której przygotowuje rozprawę doktorską oraz dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy	
U02	potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym lub projektowym	SD_U03
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	SD_K04

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiotowe efekty uczenia się	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pismny			Kolokwium			Projekt			Aktywność na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01				+						+											
W02				+						+											
W03				+						+											
U01				+						+											
U02				+						+											
K01				+						+											

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W) ⁶	3,0	łącznie wynik aktywności (20% oceny) oraz odpowiedzi na pytania (80% oceny) na poziomie 51-60% wg przyjętej punktacji.
	3,5	łącznie wynik aktywności (20% oceny) oraz odpowiedzi na pytania (80% oceny) na poziomie 61-70% wg przyjętej punktacji.
	4,0	łącznie wynik aktywności (20% oceny) oraz odpowiedzi na pytania (80% oceny) na poziomie 71-80% wg przyjętej punktacji.
	4,5	łącznie wynik aktywności (20% oceny) oraz odpowiedzi na pytania (80% oceny) na poziomie 81-90% wg przyjętej punktacji.
	5,0	łącznie wynik aktywności (20% oceny) oraz odpowiedzi na pytania (80% oceny) na poziomie 91-100% wg przyjętej punktacji.

Przyjmuję do realizacji

⁶ Niepotrzebne usunąć.

.....